

כ"ח שבט, תשפ"ה
26 פברואר, 2025

חוזר מס הכנסה מספר 02/2025 - רשות המסים

בנושא: חוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג-2023 -

השקעה במניות חברת מו"פ

<u>עמוד</u>	<u>נושא:</u>
2	.1 כללי
	.2 הגדרות
2	.2.1 חברת מו"פ
6	.2.2 השקעה בחברת מו"פ
9	.2.3 סכום ההשקעה המירבי
10	.2.4 מועד ההשקעה
10	.2.5 משקיע
11	.2.6 תקופת ההטבה
12	.3 זיכוי ממס בשל השקעה במניות חברת מו"פ
12	.4 מכירת מניות בחברת מו"פ
13	.5 הפרות וסנקציות לפי סעיף 2
13	.6 הודעות, דיווחים וטפסים
	.7 סעיף 3 - פטור ממס בחילוף מניות חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי
14	.7.1 כללי
14	.7.2 הגדרות
15	.7.3 פטור ממס בחילוף מניות
16	.8 סעיף 4 - מניעת כפל הטבות
17	.9 תחולה

1. כללי

- 1.1. לכל מונח בחוזר זה תהיה המשמעות שיש לו בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") או חוק לעידוד תעשייה עתירת ידע (הוראת שעה), התשפ"ג-2023 (להלן: "הוראת השעה") או בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן: "חוק עידוד").
- 1.2. במסגרת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 חוקקה הוראת שעה לעידוד התעשייה עתירת הידע, במטרה להגביר השקעות פרטיות בחברות עתירות מחקר ופיתוח בשלביהן המוקדמים (להלן: "הוראת השעה הקודמת"). על מנת להשיג מטרה זו, הוכר בהשקעה העומדת בקריטריונים, כהוצאה לצרכי מס הניתנת לניכוי מכל הכנסה חייבת של המשקיע. במסגרת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה) (תיקון מס' 5), התשע"ו-2016 נעשו שינויים בהוראת השעה הקודמת (להלן: "השינויים") על מנת לפשט אותן ולהפכו לאטרקטיבי יותר מנקודת מבטם של המשקיע ושל החברה שמגייסת השקעות. השינויים נועדו לקדם תמיכה בחברות היי-טק מתחילות המהוות חלק משמעותי מעתיד היי-טק הישראלי ומגבירות את הצמיחה במשק. עיקר השינויים היה בהוספת מסלול הטבות חדש לחברה מתחילה המאפשר השקעה בחברות עתירות מחקר ופיתוח בתחילת דרכן. הטבות המס שנקבעו בהוראת השעה הקודמת, הידועה גם בשם "חוק האנג'לים", ובמסגרת השינויים, פקעו בסוף שנת 2019.
- 1.3. בשנים האחרונות גברה תחרות המסים הגלובלית, אשר יצרה מצב בו ממשלות מתחרות על מיקום פעילותן של פירמות, בעיקר בתחום הטכנולוגיה, על חלוקת נתח המסים המיוחס לפעילות זו. על מנת לתת מענה למגמה זו, ובהמשך לתיקון מס' 73 לחוק עידוד שנחקק למטרה דומה וכנס לתוקף החל מיום 01/01/2017, חוקקה הוראת השעה שקובעת מסלולי הטבות במס לעידוד צמיחתן של חברות הייטק ישראליות אשר הקניין הרוחני שלהן רשום בישראל ומרכז פעילותן בישראל.
- 1.4. בחוזר זה יפורטו להלן הכללים והעקרונות ביחס לסעיפים מ-1 עד 4 להוראת השעה, שעניינם הטבות במס בגין השקעה בחברת מו"פ.

2. הגדרות

2.1. חברת מו"פ

ההגדרה של חברת מו"פ נועדה לכלול במסלולי ההטבה לפי סעיפים 2 ו-3 להוראת השעה חברות הזנק בשלבים הראשונים של פעילותן (עד לשלב ה-seed). תכליתם של התנאים השונים המנויים בהגדרה היא לוודא שמדובר בחברה טכנולוגית מתחילה, אשר ממלאת את החובות המוטלות עליה לפי דיני המס.

בהתאם להגדרה בסעיף 1(א) להוראת השעה, "חברת מו"פ" הינה חברה שהתאגדה בישראל ועיקר פעילותה בישראל, ושאיננה "בת חברה" כהגדרתה בסעיף 76 לפקודה, כלומר היא אינה חברה שמניות שלה המייצגות לא פחות משמונים אחוז מהון המניות, הן בידיהן או בשליטתן של חברות שאינן חברות מעטים כמשמעותן בסעיף 76 האמור. כמו כן, על החברה לעמוד **בכל** התנאים שלהלן:

- 2.1.1. מיום התאגדותה של החברה ועד מועד ההשקעה לא היה רשום נייר ערך כלשהו שלה למסחר בבורסה. לעניין זה, "נייר ערך" כהגדרת המונח בסעיף 88 לפקודה, כלומר כל נייר ערך לרבות אג"ח; "בורסה" כהגדרתה בסעיף 1 לפקודה, לרבות בורסה מחוץ לישראל.

יודגש כי תנאי הזה נבחן רק במועד ההשקעה והחברה יכולה לצאת להנפקה בבורסה לאחר מכן.

2.1.2. במועד ההשקעה ובמשך כל תקופת ההטבה מתקיים האמור בפסקאות (2) עד (5) להגדרת

"חברה מועדפת" שבסעיף 51 לחוק עידוד השקעות הון, כלהלן:

- (1) השליטה על עסקיה של החברה וניהולם מופעלים בישראל;
- (2) סעיפים 64א ו-1א64 לפקודה אינם חלים עליה, כלומר אינה חברה משפחתית או חברה שקופה, והיא אינה קיבוץ כהגדרתו בסעיף 54 לפקודה;
- (3) היא מנהלת בשנת המס פנקסים קבילים ומגישה דוחות, לפי חוק עידוד ולפי הוראות הפקודה;
- (4) היא ובעל תפקיד בה כהגדרתו בסעיף 119א(ד) לפקודה לא הורשעו בעשר השנים שקדמו לשנת המס שלגביה מתבקשות ההטבות, בעבירה כמפורט להלן:
(א) עבירה לפי סעיפים 216, 216א, 216ב, 216ג, 217 עד 220 ו-224א לפקודה;
(ב) עבירה לפי סעיפים 117, 117א עד 120 לחוק מס ערך מוסף;
(ג) עבירה לפי סעיפים 98, 98א ו-99 לחוק מיסוי מקרקעין.

2.1.3. היקף ההכנסות הטכנולוגיות הכולל של החברה מיום התאגדותה עד לתום שנת המס

שקדמה לשנת ההשקעה לא עלה על 4.5 מיליון שקלים חדשים, והיקף ההכנסות הכולל של החברה באותה תקופה לא עלה על 12 מיליון שקלים חדשים (להלן: "תנאי ההכנסות"). לעניין זה, "הכנסה טכנולוגית" כהגדרת המונח בסעיף 51כד לחוק¹. בחינת תנאי ההכנסות תיעשה במועד ההשקעה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים.

דוגמה:

חברת מו"פ התאגדה ביום 15/08/2018 ומועד ההשקעה בחברה הינו 15/04/2024. במקרה דנן, הבדיקה של תנאי ההכנסות תבוצע בהתאם לאמור לעיל, לסוף שנת המס שקדמה לביצוע ההשקעה בפועל, קרי 31/12/2023.

2.1.4. היקף ההשקעות בחברה וההלוואות שניתנו לה מיום התאגדותה ועד למועד ההשקעה,

אינו עולה על 12 מיליון שקלים חדשים (להלן: "תנאי ההשקעות"). יובהר, כי בחישוב תנאי ההשקעות יש לכלול את כל ההשקעות וההלוואות שניתנו לחברה, לרבות יתרות חו"ז, עסקאות מבוססות מניות, שטרי הון, הלוואות עסקיות ופיננסיות, הלוואות ומענקים מרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות"), השקעות מזכות נוספות שבוצעו וכיוצ"ב. אין לכלול בחישוב תנאי ההשקעות את ההשקעה המזכה.

תנאי ההשקעות ייבחן לפי יתרת ההלוואות או ההשקעות, לפי העניין, במועד ההשקעה המזכה ובתנאי שבמועד כלשהו ממועד הקמת החברה המתחילה ועד למועד ההשקעה המזכה, יתרת ההלוואות וההשקעות ליום מסוים לא עלתה על 12 מיליון ₪. עלתה יתרת ההלוואות וההשקעות על 12 מיליון ₪ ביום מסוים, יראו בכך אי עמידה בתנאי ההשקעות. יובהר כי בסבב גיוס שסכום הגיוס הכולל חוצה את רף תנאי ההשקעות בחברת המו"פ, הזכאות של המשקיע שמשותף בסבב להטבות מכוח סעיף 2(ב) להוראת השעה תקבע לפי

¹ לעניין זה ראה חוזר מס הכנסה 09/2017 בנושא: תיקון 73 לחוק עידוד השקעות הון (להלן: "חוזר 09/2017").

סדר ההשקעה - כל מי שלגביו מועד ההשקעה (ראה סעיף 2.6 להלן) חל לפני חציית תנאי ההשקעה יקבל את ההטבה.

2.1.5. בנוסף, חברת מו"פ תקיים את כל התנאים המנויים להלן הן במועד ההשקעה והן בכל שנת מס בתקופת ההטבה:

(1) הוצאות המסווגות כהוצאות מחקר ופיתוח של החברה בדוחות הכספיים (להלן: "הוצאות המו"פ"), בשלוש השנים שקדמו לשנת המס או ממועד הקמתה, אם הוקמה במהלך שלוש שנות המס האמורות, היו בשיעור של 7% לפחות בממוצע מסך הכנסות החברה (להלן: "ממוצע מו"פ").

יובהר, כי הוצאות המו"פ ייבחנו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, ועל כן יש לכלול את ההוצאות על פי כללי ההכרה בהן בדוחות הכספיים ולא על פי דיני המס בהתאם לפקודה. בהתאם לכך, יש לכלול הוצאות כגון: הוצאות מו"פ שמומנו על ידי גורם אחר (מענקי מדען וכד'), הוצאות מו"פ שהתרתן בניכוי נדחתה בהתאם להוראות סעיף 20א לפקודה, הוצאות בגין שכר המשולם באמצעות אופציות לפי סעיף 102 לפקודה במסלול רווח הון שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס וכיוצ"ב. יצוין, כי במקרים ייחודיים ניתן להכיר בהוצאות מו"פ כאשר הן מסווגות בדוחות הכספיים כנכס (הוצאה שהוצאה בשלב הפיתוח של הנכס הבלתי מוחשי אשר עומדת בכל הקריטריונים המפורטים בסעיף 57 בתקן חשבונאות 30 או ב-IAS38) או שנרשמות במסגרת עלות המכר עקב נסיבות עסקיות חריגות, בהתאם לתקני חשבונאות ASC606 ו-ASC730, אך במהותן הן מהוות הוצאות מחקר ופיתוח והכל ובתנאי שההוצאה הוצאה בפועל בשנת המס ושהתוצרים הנובעים מהוצאות המו"פ הם בבעלותה של החברה. בחינת הוצאות המו"פ תיעשה על פי הדוחות הכספיים המבוקרים והמאושרים בידי רואה החשבון של החברה.

ממוצע המו"פ יחושב באופן תלת שנתי (לגבי החברה שהוקמה במהלך שלוש שנות המס האמורות, החישוב יבוצע ממועד הקמתה). יובהר, כי אין חובה ששיעור הוצאות המו"פ יעמוד על שיעור של 7% בכל אחת מהשנים, אלא מספיק שיעמוד בשיעור האמור בחישוב הממוצע. כלומר, לצורך העמידה בתנאי לעיל יש לבצע חישוב שיעור המו"פ (הוצאות המו"פ חלקי הכנסות החברה) בכל אחת מהשנים האמורות ולבדוק שממוצע השיעורים שלהן עומד על 7% או יותר. לעניין זה, סך הכנסות החברה אליהן מתייחס התנאי האמור, יחושבו ביחס למחזור ההכנסות של החברה מפעילותה העסקית (לרבות הכנסות שיוחסו לפעילות ייצור או שיווק אך למעט הכנסות משכירות, הכנסות מימון, תמורה ממכירת נכסים וכיוצ"ב). כמו כן, במקרים הרלוונטיים יש לנכות מסך ההכנסות את ההכנסה הנובעת משירותי פרסום המבוססים על תוכנה המועברת מהלקוח לספק על בסיס הסכמי התקשרות

² הקריטריונים שנקבעו בתקנים הם כל אלה: היתכנות טכנית של השלמת הנכס כך שהוא יהיה זמין למכירה או שימוש; בכוונת החברה להשלים את הנכס לשימוש או מכירה; לחברה יש יכולת לממש את הנכס או להשתמש בו; יש יכולת להפיק מהנכס הטבות כלכליות עתידיות; יש לחברה משאבים להשלמת הפיתוח של הנכס; יש לחברה יכולת לאמוד באופן מהימן את היציאה שניתן לייחס לנכס במהלך הפיתוח.

למתן שירותי פרסום, כפי שנקבע בצו לעידוד השקעות הון (ניכוי הכנסות המועברות לאחר במפעל טכנולוגי), התשע"ט-2018.

(2) בחברת מו"פ יתקיים לפחות אחד מאלה:

(א) 20% או יותר מעובדי החברה, הם עובדים שמלוא שכרם מסווג כהוצאות מו"פ (להלן: "עובדי מו"פ"). לחילופין, החברה מעסיקה בשנת המס לפחות 200 עובדי מו"פ. לעניין זה, "מספר עובדי החברה בשנת מס" יחושב בהתחשב בתקופת עבודתו של העובד במהלך השנה ובהתחשב בחלקיות המשרה, אם העובד לא עובד במשרה מלאה. "עובד" - לרבות יחיד אשר אינו רשום משפטית כעובד החברה אך עומד לרשותה של החברה ובלבד שהוא מועסק במפעלה של החברה באופן בלעדי.

(ב) קרן הון סיכון, כהגדרתה בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, השקיעה בחברה סכום מצטבר של לפחות 8 מיליון ₪ (גם אם בכמה סבבי גיוס של השקעה או באמצעות יותר מקרן הון סיכון אחת), והחברה לא שינתה את תחום עיסוקה לאחר מועד ההשקעה. למען הסר ספק, השקעה זו לא צריכה להתבצע בכל שנת מס אלא באופן חד פעמי ולרבות השקעות כאמור, שבוצעו טרם יום תחילתו של תיקון 73 לחוק. כמו כן בדיקת תחום עיסוקה של החברה יעשה באופן רחב כך שלדוגמה חברה אשר עסקה בפיתוח תוכנה וכעת היא עוסקת בפיתוח תוכנה אחרת גם אם היא שונה מהותית מהתוכנה הקודמת תחשב למי שלא שינתה את תחום עיסוקה.

(ג) מחזור ההכנסות של החברה בשנת המס ובכל אחת משלוש שנות המס שקדמו לשנת המס השוטפת, עלה על 10 מיליון ₪, וכן סך ההכנסות של החברה בכל אחת משלוש שנות המס שקדמו לשנת המס עלה בממוצע ביותר מ-25% ביחס לשנה שקדמה להן (בדיקת תנאי הגידול תבוצע על שנות המס שקדמו לשנת המס השוטפת אך תנאי מחזור מינימום של 10 מיליון ₪ ייבחן גם על שנת המס השוטפת). לעניין זה, יש לבחון את כלל ההכנסות של החברה ביחס לשנה שקדמה לשנות המס הנבחנות. בחברות שטרם חלפו שלוש שנות מס ממועד הקמתן, ייבחנו התנאים כאמור החל ממועד ההקמה שלהן. **לדוגמאות לבדיקת התנאים - ראה נספח ב' לחוזר מס הכנסה 09/2017.**

(ד) מספר העובדים הכולל בחברה בשנת המס ובכל אחת משלוש שנות המס שקדמו לשנת המס השוטפת, עלה על 50 עובדים ובנוסף, מספר העובדים של החברה בשלוש שנות המס שקדמו לשנת המס, עלה בממוצע ביותר מ-25%. חישוב תנאי גידול העובדים יבוצע בדומה לחישוב תנאי גידול ההכנסות האמור בס"ק ג', אך בשינויים המחויבים. לעניין זה, "מספר עובדי החברה בשנת מס" ו"עובד" יהיו כמשמעותם בס"ק א'.

(3) 70% לפחות מהוצאות החברה, מיום התאגדותה עד תום שנת המס הקודמת, הוצאו, במישרין או בעקיפין, לשם פיתוחו של נכס לא מוחשי מוטב, לרבות בשלב התחלתי של פיתוח, המבוסס על מחקר ופיתוח שבוצעו בחברה (להלן: "הנכס בפיתוח"). לעניין זה, "נכס לא מוחשי מוטב" כהגדרתו בסעיף 51כד לחוק. בסעיף

51כד האמור מוגדרים סוגי נכסים העומדים בהגדרת נכס לא מוחשי מוטב ונקבעה סמכותו של המנהל להוסיף בצו סוגי נכסים אחרים לעניין הגדרה זו. נכון למועד פרסום חוזר זה, נוסף בצו לעידוד השקעות הון (קביעת נכס לא מוחשי מוטב), התשע"ט-2019 נכס לא מוחשי מוטב שהינו זכות הרשומה בפנקס התכשירים לפי סעיף 47א(א2)(1) לפקודת הרוקחים (נוסח חדש), התשמ"א-1981. בבחינת תנאי זה יילקחו בחשבון כל הוצאות החברה שיש להן זיקה לפיתוח נכס לא מוחשי, שעומד או בעל פוטנציאל לעמוד בהגדרת נכס לא מוחשי מוטב, לרבות הוצאות הנהלה וכלליות.

(4) הנכס בפיתוח וכל הזכויות הנובעות ממנו הם בבעלות החברה מיום היווצרו (להלן: **"תנאי הבעלות"**). **"בעלות"** בנכס לא מוחשי מוטב מוגדרת בחוק זה כבעלות מלאה בנכס, לרבות רישיון ייחודי שאיננו מוגבל בזמן מכוח תנאי הרישיון. לעניין זה, **"רישיון ייחודי"** - רישיון המעניק לבעליו זכות ייחודית לפעול כאילו הוא בעל הנכס למעט היכולת להעביר בעלות בנכס, ומגביל את בעל הזכות מלפעול כאמור או להרשות לאחר לפעול כאמור. יצוין כי הרחבת הגדרת בעלות גם לבעלות שאינה משפטית אלא בעלות כלכלית, כגון מכוח קבלת זכות שימוש בתמורה לתמלוגים, נועדה לתת מענה לאותם מקרים בהם, למשל, בשל שיקולים רגולטוריים החברה לא יכולה להיות הבעלים המשפטי של הנכס.

ככלל, לפי תנאי הבעלות, הפיתוח של הנכס צריך להתבצע בחברה מהיום הראשון, אולם אם רכשה או קיבלה החברה את מלוא הזכויות בנכס בפיתוח מאחד מאלה, לשם המשך פיתוחו של הנכס, יראו את החברה כאילו מתקיים בה התנאי האמור: (א) יחיד, אחד או יותר, שהתחיל את הפיתוח ברמה אישית ולא במסגרת החברה, והנכס בפיתוח היה בבעלותו באופן בלעדי מיום היווצרו עד העברת מלוא הזכויות בו לחברה;

(ב) מוסד יוצר שהנכס בפיתוח היה בבעלותו מיום היווצרו עד העברת מלוא הזכויות בו לחברה; לעניין זה **"מוסד יוצר"** - כל אחד מאלה:

(1) מוסד להשכלה גבוהה או מוסד מחקרי כהגדרתם בסעיף 9(29) לפקודה;

(2) בית חולים, או תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985;

(3) חברה העוסקת דרך קבע במסחור ידע שנוצר בגופים כאמור בפסקאות משנה (1) ו-(2);

(4) מינהל המחקר החקלאי שבמשרד החקלאות ופיתוח הכפר;

(5) מרכז מחקר ופיתוח אזורי הנתמך על ידי משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל, כמשמעותו בחוק לעידוד מו"פ;

יובהר, כי על מנת שהמשקיע יוכל לקבל את הזיכוי ממס בגין השקעתו, החברה תמציא למשקיע במועד ההשקעה טופס ייעודי, כאמור בסעיף 6 להלן, המאשר כי במועד ההשקעה היא חברת מו"פ.

2.2 השקעה בחברת מו"פ

2.2.1. בהתאם לסעיף 2 להוראת השעה, משקיע שביצע השקעה ב"חברת מו"פ" (ראה סעיף 2.1

לעיל) רשאי לבקש זיכוי ממס בגין השקעתו (להלן: "השקעה מזכה"), ובלבד שהתקיימו כל התנאים הבאים:

(1) משקיע שילם מלוא סכום ההשקעה במזומן בתקופה שבין 31/07/2023 ועד 31/12/2026

(להלן: "תקופת הוראת השעה") לחברת מו"פ. התשלום במזומן נועד להשיג את מטרת הוראת השעה שההשקעות ישמשו בפועל למימון פעילות המו"פ. עסקאות ברטר של מתן שירותים או מכר מוצרים או עסקאות בשווה כסף, גם אם הוקצו כנגדן מניות, לא תחשבנה כהשקעה מזכה.

(2) חברת מו"פ הקצתה למשקיע מניות בשל ההשקעה. ההשקעה המזכה יכולה להיעשות גם באופציות וגם באמצעות הסכמי (Simple Agreement for Future Equity) SAFE, אשר מעניקים למשקיע זכות לקבל בעתיד אחוז כלשהו מהון המניות של חברת מו"פ ואשר אינם עומדים לפירעון ואינם נושאים ריבית. השקעה באמצעות הלוואות המירות למניות ואג"ח להמרה לא ייחשבו להשקעה מזכה ולא ייזכו את המשקיע בהטבה מכוח הוראת השעה, גם אם הומרו למניות בתקופת הוראת השעה.

ככלל, הזיכוי ממס יינתן רק בשל השקעה מזכה של משקיע, כהגדרתו בסעיף 1 להוראת השעה. פירוט והרחבה בדבר סוגי המשקיעים הזכאים לזיכוי בשל השקעתם מובאים בסעיף 2.5 להלן.

הקצאת מניות למשקיע תיחשב להשקעה מזכה בשנה כלשהי רק אם התמורה בגין ההקצאה שולמה במזומן באותה שנה. יש לשים לב שבדוחות הכספיים של החברה יוצג הון מניות מונפק שנפרע, כלומר החברה הקצתה מניות ותמורתן קיבלה תמורה. הון מניות מונפק שטרם נפרע מעיד על הקצאת מניות ללא תמורה.

(3) רואה החשבון של החברה אישר כי במועד ההשקעה החברה הייתה חברת מו"פ. חברת מו"פ תמציא למשקיע טופס ייעודי³ בו היא מצהירה על עמידתה בתנאים במועד ההשקעה. יובהר כי בוטל הצורך באישור מקדמי של רשות החדשנות, שנקבע בהוראת השעה הקודמת.

(4) השקעה במניות חברת מו"פ נעשתה לתכלית עסקית לגיטימית, והימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות אינן בין המטרות העיקריות של ההשקעה.

(5) המשקיע לא היה "קרוב" של חברת מו"פ בתקופה ממועד התאגדותה עד מועד ההשקעה. לעניין זה, "קרוב" - כהגדרת המונח בסעיף 88 לפקודה. הדרישה הינה כי המשקיע לא החזיק ב-25% או יותר באחד או יותר מסוג כלשהו של אמצעי השליטה בחברה לפני ההשקעה. ייתכן כי לאחר ההשקעה, במיוחד כאשר מבוצעת השקעה גדולה בחברת מו"פ, המשקיע יחזיק ב-25% או יותר ממניות החברה וייחשב לקרוב, ובכך אין בעיה. בנוסף, כדי שלא לפגוע באפשרות של משקיעים שהם קרובים אחד לשני להשקיע באותה חברה, נקבע שלא יראו משקיע כקרוב של החברה רק בשל כך שקרובו הוא משקיע שביצע השקעה מזכה לפי סעיף זה. אולם, כדי להגביל את ההשקעות בידי

³ טופס 5960.

קרובים מתוך כוונה להגדיל את סכום ההשקעה המרבי שניתן לקבל בשלו זיכוי, נקבע בסעיף 2(ג) להוראת השעה, שהשקעות כאמור, שבוצעו על ידי קרוב משפחה של המשקיע או שבוצעו על ידו בעקיפין, יפחיתו את סכום ההשקעה המרבי כאמור (ראה סעיף 2.3 להלן).

(6) המשקיע החזיק במישרין במניות שהוקצו לו בתמורה להשקעתו בחברת המו"פ, לתקופה של שלוש שנים מתחילת שנת המס שבה בוצעה ההשקעה (תקופת ההטבה). לדוגמה: אם ההשקעה בוצעה בשנת 2023, על המשקיע להחזיק במניות המוקצות עד סוף 2025. כמו כן, אם המשקיע הוא שותפות - במשך כל התקופה שממועד ההשקעה ועד מכירת המניות בידי השותפות לא השתנה שיעור הזכויות של השותפים בשותפות. זאת נוסף על אחזקת המניות על ידי השותפות עצמה במשך כל תקופת ההטבה לפחות. תנאי זה נדרש כדי לוודא שהפחתת המחיר המקורי או העלות של המניות לפי הוראת סעיף 2(ה) להוראת השעה, תגדיל את רווח ההון או ההכנסה של אותו משקיע שקיבל את הזיכוי. זאת מאחר שבמכירת המניות על ידי השותפות, ההכנסה החייבת או רווח ההון מהמכירה ייוחסו לשותפים בשותפות באותה עת, לפי חלקם בשותפות. אם ישתנה חלקם של השותפים בשותפות בתקופה שבין מועד ההשקעה למועד המכירה של המניות בידי השותפות, הדבר יגרום להסטת הכנסות מהשותף הראשון לשותף שהחליף אותו, מכיוון שאדם אחד יקבל את הזיכוי ממס, ואילו אדם אחר ישלם את תוספת המס בהתאם לסעיף.

התנאים הקבועים בסעיף זה המתייחסים לעניין ההשקעה המזכה במניות חברת המו"פ, מתייחסים רק לאותן מניות שלגביהן בחר המשקיע לדרוש את הטבת המס שהוענקה במסגרת הסעיף (להלן: "**המניות המזכות**"), קרי זיכוי ממס. המשקיע יכול לוותר על זכותו לקבל זיכוי ממס בגין ההשקעה, כולה או חלקה, ומשעשה כך לא תיחשבנה המניות המוחזקות בידיו בשל אותה ההשקעה כמניות מזכות. יצוין, כי דרישת החזקה במניות במשך כל תקופת ההטבה הקבועה בסעיף 2(ב) (5) להוראת השעה רלוונטית רק לגבי המניות המזכות. בנוסף, בקביעת סכום ההשקעה המירבי, כמשמעותו בסעיף 2(ג) להוראת השעה וכמפורט בסעיף 2.3 להלן, יש להביא בחשבון את השקעותיו הקודמות של המשקיע בחברה ושל קרובו במניות המזכות בלבד. (לעניין סכום ההשקעה המירבי - ראה סעיף 2.3 להלן).

יצוין כי לא יראו מכירה כהפרת התנאי, אפילו אם המכירה התבצעה בתוך תקופת שלוש השנים כאמור, אם מכירת המניות בידי המשקיע בוצעה במסגרת הליכי פירוק שלא מרצון לפי פקודת החברות, במסגרת הליכי פשיטת רגל, במכירה כאמור בתקנות מס הכנסה (קביעת מכירה שלא מרצון), התשס"ה-2004, או במכירה שהמנהל אישר, לבקשת המשקיע, שלא יראו אותה כהפרה, לאחר ששוכנע המנהל שאין בה הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה. ובלבד שהמשקיע הגיש את הבקשה למנהל בתוך 90 יום ממועד המכירה.

מובהר כי במידה ולא התקיים התנאי האמור עקב מקרים המפורטים בהגדרת "**מכירה שלא מרצון**" בסעיף 103 לפקודה, על המשקיע להודיע על כך לפקיד השומה תוך 90 ימים על מנת להסדיר את המשך התקיימות התנאים הנדרשים לתביעת ההטבה

(לדוגמה: כניסת ל"נעלי המשקיע" בעת הורשה לצורך עמידה בתנאי החזקת המניות למשך תקופת ההטבה). **אם לא נעשתה פניה במועד, ייחשב העניין להפרה של התנאי אשר תביא לביטול הזיכוי שנדרש.**

(7) התקיימו בחברה עד תום תקופת ההטבה התנאים האמורים בפסקאות (2) ו-(5) עד (7) להגדרה "חברת מו"פ" שבסעיף 1 (ראה סעיף 2.1 לעיל). התנאים האחרים בהגדרה "חברת מו"פ" אינם רלוונטיים לאחר מועד ההשקעה מכיוון שהם נועדו לוודא שמדובר בחברה בתחילת דרכה, וההנחה היא שלאחר מועד ההשקעה החברה תצמח. בנוסף, החברה נדרשת לצרף לדוח השנתי שמוגש לפקיד השומה מכוח סעיף 131 לפקודה בכל אחת משנות המס שבתקופת ההטבה, אישור רואה חשבון על התקיימות התנאים כאמור⁴.

(8) המשקיע ביקש מהמנהל כי הוראות סעיף זה יחולו לגבי השקעתו, בהודעה⁵ שצירף לדוח שהגיש לפי סעיף 131 בשנת המס הראשונה שלאחר השנה שבה חל מועד ההשקעה.

2.2.2. בסעיף (ו) להוראת השעה נקבע כי כל סכום שקיבל משקיע מחברת המו"פ בתקופה שממועד ההשקעה ועד תום תקופת ההטבה, במישרין או בעקיפין, יופחת הסכום האמור מחישוב סכום ההשקעה המזכה, כך שיפחית את סכום הזיכוי שניתן למשקיע. סעיף זה בא למנוע תכנוני מס כגון זיכוי בגין השקעה בחברת מו"פ בה המשקיע הינו עובד חברת המו"פ כנגד החבות במס שלו בגין הכנסתו לרבות שכר עבודה בחברת המו"פ. הוחרגה מהוראה זו הכנסה עסקית שמקבל משקיע מחברת המו"פ, אם מקורה של הכנסה זו בתשלומים ששילמה לו חברת המו"פ בעבור שירות שנתן לחברה. חריג זה לא יחול על מי שהם עובדי החברה או נושאי משרה בחברה כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999, לכן גם אם הם יסווגו חלק מהכנסתם כהכנסה עסקית ולא כמשכורת, הכנסה עסקית זו תופחת מסכום ההשקעה המזכה בחישוב הזיכוי.

2.3. סכום ההשקעה המרבי

סכום ההשקעה המזכה על ידי המשקיע מוגבל לסכום של ארבעה מיליון ש"ח בחברת מו"פ מסוימת, כך שלא יינתן זיכוי למשקיע בתקופת ההטבה בשל סכום ההשקעה העולה על ארבעה מיליון ש"ח. בחישוב סכום ההשקעה המירבי יובאו בחשבון השקעות שביצע המשקיע במישרין או בעקיפין באותה חברת מו"פ וקיבל בגינן הטבות לפי סעיפים 2(ב) ו-3(ב) להוראת השעה, וכן השקעותיהם של קרובי משפחה⁶ כאמור. המשקיע יוכל להשקיע בחברות מו"פ נוספות ולקבל זיכוי לפי סעיף 2(ב) להוראת השעה, בכפוף לעמידה בתנאים, עד לסכום התקרה האמורה בכל אחת מהן. כמו כן, בחברת מו"פ מסוימת יכולים להשקיע מספר משקיעים, עד לסכום התקרה האמורה לכל אחד מהם. יובהר, כי ההשקעות בחברת מו"פ שהמשקיע או קרובו לא דרשו הטבות בגינן לפי סעיפים 2(ב) ו/או 3(ב) להוראת השעה, לא נכנסות לחישוב סכום ההשקעה המרבי.

⁴ טופס 5961.

⁵ טופס 991.

⁶ "קרוב" לעניין הגדרת "סכום ההשקעה המירבי" – כאמור בפסקה (1) להגדרה "קרוב" שבסעיף 88 לפקודה.

דוגמה :

משקיע יחיד השקיע בחברת מו"פ א' כלהלן :

1. ביום 1.08.2023 השקיע 1,000,000 ₪ במניות חברת מו"פ א' וביקש זיכוי מכוח הוראת השעה בשנת ההשקעה.
2. ביום 1.1.2024 מכר מניות של חברה ב' (מכירה מזכה) ונבע לו רווח הון ריאלי בסך 500,000 ₪. באותו יום ביצע השקעה מוטבת במניות חברת מו"פ א' בסך 500,000 ש"ח וביקש לנכות מהתמורה שהתקבלה במכירה המזכה, בהתאם לסעיף 3 להוראת השעה. (לכללי הניכוי - ראה סעיף 7 להלן)
3. ביום 1.7.2024 השקיע 3,000,000 ₪ במניות חברת מו"פ א' וביקש זיכוי מכוח הוראת השעה בשנת ההשקעה.

הנח כי לא היו השקעות נוספות בשנים 2023 ו-2024 בחברת מו"פ א'.

חישוב סכום ההשקעה המירבי לצורך בחינת הסכום שבגיננו יינתן זיכוי בשנת המס 2024, יהיה באופן הבא :

1,000,000	סכום ההשקעה שבגינה נדרש זיכוי ב- 2023
(500,000)	סכום ההשקעה שנדרש כניכוי לפי ס' 3 ב- 2024
<u>(2,500,000)</u>	סכום ההשקעה שבגינה ניתן לקבל זיכוי P.N.
4,000,000	תקרת סכום ההשקעה המירבי

תקרת הסכום שבגיננו המשקיע יוכל לדרוש זיכוי בגין השקעתו ביום 1.7.2024 בחברת מו"פ א' הינה 2,500,000 ₪, על אף כי בפועל השקיע 3,000,000 ₪. הזיכוי יינתן, כמפורט בסעיף 3 להלן, על סכום ההשקעה המזכה עד לתקרה של סכום ההשקעה המירבי.

2.4 מועד ההשקעה

מועד ההשקעה יהיה המאוחר מבין אלה :

- 2.4.1 המועד שבו שילם המשקיע, לחברת המו"פ את סכום ההשקעה המזכה במזומן.
- 2.4.2 המועד שבו הקצתה, חברת המו"פ למשקיע את המניות כנגד השקעתו בחברה. לעניין זה, יראו את מועד הקצאת המניות למשקיע כמועד שבו הוקצו המניות ובלבד שהקצאת המניות כאמור הינה בהתאם לסעיף 292 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ודווחה לרשם החברות כנדרש בסעיף. היה והקצאת המניות לא דווחה לרשם החברות בהתאם לסעיף כאמור, יראו את תאריך הדיווח לרשם החברות כתאריך ההקצאה לעניין החוק. אם ההקצאה למשקיע נעשתה לא במניות אלא באמצעות אופציות ו/או הסכמי SAFE, אשר מעניקים למשקיע זכות לקבל בעתיד אחוז כלשהו מהון המניות של חברת המו"פ ואשר אינם עומדים לפירעון ואינם נושאים ריבית, יראו את מועד חתימת ההסכם כמועד ההקצאה.

2.5. משקיע

"משקיע" מוגדר בסעיף 1(א) להוראת השעה כ"יחיד, חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה או שותפות". במסגרת הוראת השעה התווספה האפשרות לבצע השקעה מזכה הן על ידי חברת מעטים והן על ידי שותפות שהינה שותפות של יחידים ו/או חברות מעטים, וזאת על מנת להרחיב את מעגל המשקיעים הפוטנציאליים. להלן מספר מקרים ייחודיים לעניין משקיע:

2.5.1. **חברת מעטים** - להרחבה ראה סעיף 2.1 לחוזר מס הכנסה מספר 2/2019 בנושא: הוראות סעיף 64 לעניין חברת בית וסעיף 64א לעניין חברה משפחתית - בעקבות תיקון מספר 245 לפקודת מס הכנסה.

2.5.2. **"שותפות"** - שותפות רשומה לפי פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975, שהשותפים בה במשך כל תקופת ההטבה הם יחידים ו/או חברות מעטים, אשר הוקמה ופועלת אך ורק לצורך השקעה ייעודית בחברת מו"פ אחת, ולא תהיה בה שום פעילות נוספת או השקעה בחברות נוספות. ההשקעה המזכה תיבחן לגבי כל אחד מהשותפים בנפרד לפי חלקו בשותפות. כמו כן, אם השותפות לא נרשמה ברשם השותפויות, בין אם שותפות ישראלית או זרה, היא נדרשת לאישור מנהל רשות המיסים בדבר התקיימות התנאים הקבועים בהגדרתה. על השותפות להגיש בקשה למנהל לא יאוחר מ-90 ימים ממועד הקמתה. לא הגישה השותפות בקשה במועד, לא תוכל ליהנות ממעמד של "משקיע" לעניין הוראת השעה.

מובהר כי השקעה באמצעות קרנות הון סיכון ו/או קרנות גידור לא תחשב כהשקעה באמצעות שותפות בהתאם להוראת השעה.

2.5.3. **השקעה באמצעות נאמן בנאמנות** - כאשר משקיע שהוא יחיד או חברת מעטים מבצע השקעה באמצעות נאמן בנאמנות מטעמו, תחול הוראת השעה והיחיד המשקיע יוכל לדרוש את ההטבה בכפוף להתקיימות כל התנאים המפורטים להלן:

2.5.3.1. קיים הסכם נאמנות בין המשקיע לנאמן המסדיר התחייבות הנאמן לפעול בהתאם להוראת המשקיע. הסכם הנאמנות יצורף לדוח לצרכי מס של המשקיע בכל שנת מס במשך תקופת ההטבה.

2.5.3.2. הנאמן יחזיק במניות חברת מו"פ כל תקופת ההטבה.

2.5.3.3. הנאמן לא ימכור ו/או יעביר ו/או ישעבד ו/או ימשכן ו/או יסב ו/או יבצע פעולה כלשהי במניות של המשקיע ללא הסכמתו.

2.5.3.4. המשקיע יגיש את כל הדיווחים הנדרשים בגין ההשקעה המזכה על גבי טופס מס' 991 שפורסם על ידי רשות המסים.

יצוין, כי הוראת השעה תחול גם על נאמן בנאמנות תושבי ישראל, שחלות עליה הוראות סעיף 75(ח) לפקודה.

2.5.4. **השקעה באמצעות חברה משפחתית/שקופה** - תיחשב כהשקעה של החברה המשפחתית ולא כהשקעה של יחיד או של שותפות של יחידים, שכן בהוראת השעה קבועה הדרישה להחזקה ישירה במניות של חברת מו"פ.

2.5.5. **השקעה של עובד** - עובד בחברה יוכל לדרוש את ההטבה בגין השקעתו המזכה בכפוף להוראה האנטי-תכנונית הקיימת בחוק (ראה סעיף 2.2.2 לעיל לפיו כל סכום הכנסה שיתקבל אצל המשקיע מהחברה יופחת מסכום ההשקעה המזכה). לדוגמה במצב שבו השקעתו של עובד מסוים בחברה עולה על סכום ההכנסות שהפיק ממנה, יתאפשר לעובד לנצל את ההטבה

הקבועה בחוק על הפרש שבין ההשקעה להכנסה שקיבל מהחברה. לעניין זה, "עובד" - לרבות נושא משרה כהגדרתו בחוק החברות. אם סכום ההשקעה המזכה הופחת עקב התקבולים כאמור, על העובד להודיע על כך לפקיד השומה תוך 90 ימים מיום שנודע לו על ההפחתה.

2.5.6. **משקיע תושב חוץ** - תושב חוץ יקבל זיכוי בגין השקעתו, בכפוף להתקיימות כל התנאים הקבועים בהוראת השעה, כנגד החבות במס בישראל.

2.6. תקופת ההטבה

תקופת ההטבה נותרה שלוש שנות מס המתחילות בשנת המס בה חל מועד ההשקעה. אין רלוונטיות למועד הספציפי בשנת המס אשר בו שולם סכום ההשקעה המזכה או בוצעה ההקצאה. לעניין זה, גם השקעה מזכה אשר בוצעה ושולמה ביום האחרון של שנת מס מסוימת, תקבע את אותה שנת מס כשנת המס הראשונה של תקופת ההטבה, על כל המשתמע מכך, ובכלל זה גם תאפשר למשקיע לדרוש באותה שנה את הזיכוי בגינה.

תקופת ההטבה מתייחסת למשקיע מסוים בשל השקעה מזכה מסוימת באותה חברה. תקופות הטבה שונות יכולות להיות למשקיע מסוים בשל השקעות מזכות שבוצעו בשנות מס שונות.

3. זיכוי ממס בגין השקעה בחברת מו"פ

משקיע יקבל זיכוי ממס בגובה סכום ההשקעה המזכה בחברת המו"פ כשהוא מוכפל בשיעור המס על רווח ההון שאותו משקיע היה חייב בו לפי חלקה לפקודה אילו היה מוכר את אותה ההשקעה ברווח בשנת המס בה בוצעה ההשקעה, ובתוספת השיעור בו חייב המשקיע לפי סעיף 121ב לפקודה באותה שנת מס. סכום ההשקעה בחברת מו"פ אחת לעניין הזיכוי מוגבל ל"סכום ההשקעה המרבי" (ראה סעיף 2.3 לעיל). דהיינו, לעניין חישוב סכום הזיכוי, יראו בסכום ההשקעה עד התקרה של סכום השקעה מרבי, כאילו היה רווח הון בשנת ההשקעה, והוא יוכפל בשיעור המס שהיה חל על אותו רווח ההון. המס יהיה בשיעורים הקבועים בסעיף 91 לפקודה, בהתאם לזהות המשקיע:

- א. חברה - מס חברות בשיעור הקבוע בסעיף 126(א) לפקודה;
- ב. יחיד - 25% או 30% לבעל מניות מהותי, בתוספת מס יסף הקבוע בסעיף 121ב, אם בשנת ההשקעה הכנסתו החייבת של המשקיע, כולל סכום ההשקעה, עלתה על התקרה הקבועה בסעיף. לדוגמה, בשנת 2024, הזיכוי המקסימלי ליחיד יכול להגיע עד כ- 33% מסכום ההשקעה ואילו בשנת 2025 - עד כ- 35%, בכפוף לתקרה.

4. מכירת מניות בחברת מו"פ

בחישוב ההכנסה החייבת או רווח ההון במכירת מניות חברת מו"פ, בידי משקיע שקיבל זיכוי ממס בשל השקעה בגינה, יופחת מהעלות או מהמחיר המקורי, לפי העניין, סכום ההשקעה שניתן בשלו זיכוי ממס כאמור. אם נמכר חלק מהמניות, יופחת מהעלות או מהמחיר המקורי חלק יחסי של סכום ההשקעה כאמור, כיחס חלקן של המניות שנמכרו לכלל המניות שהוקצו למשקיע תמורת ההשקעה המזכה.

5. הפרות וסנקציות על אי עמידה/הפרה של התנאים בסעיף 2

5.1. סעיף 2(ח)(1) להוראת השעה עוסק בהשלכות של הפרת אחד או יותר של התנאים הקבועים בפסקאות (2) ו-(5) עד (7) להגדרה "חברת מו"פ" שבסעיף 1 לחוק (ראה סעיף 2.1.2 ו-2.1.4.1 לעיל) לאחר המועד שבו התבצעה ההשקעה (התנאים הממשיכים). נדרש כי התנאים הממשיכים יתקיימו לאורך כל תקופת ההטבה. במקרה של אי עמידה בתנאי אחד או יותר מהתנאים כאמור, תדווח החברה על כך למשקיע ולמנהל, עד למועד הגשת הדוח לפי סעיף 131 לפקודה לגבי השנה שבה נודע לחברה על כך שחדל להתקיים התנאי כאמור. חובת הדיווח מוטלת על החברה כיוון שמדובר בתנאים שצריכים להתקיים בה, ושהחברה עצמה מודעת אליהם באופן הרבה יותר מדויק מהמשקיע, ועוקבת אחריהם בזמן אמת. דיווח החברה כנדרש על אי העמידה בתנאים, יגיש המשקיע דוח מתקן וידווח על ביטול הזיכוי שתבע בעבר ויחזיר את הטבת המס בגינו. אם המשקיע שילם את המס בגובה סכום הזיכוי שקיבל, לא יופחתו העלות או המחיר המקורי של המניות כאשר ימכור אותן.

5.2. אם החברה לא תדווח על כך למנהל כנדרש, רשאי פקיד השומה לגבות מהחברה את המס הנוסף שהיה מתחייב בו המשקיע בשל ביטול הזיכוי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית ממועד מתן הזיכוי עד מועד התשלום, וזאת במקום ביטול הזיכוי למשקיע. אם החברה משלמת את המס בגובה סכום הזיכוי שניתן למשקיע כאמור, לא יופחתו העלות או המחיר המקורי של המניות כאשר המשקיע ימכור אותן. החברה לא תהיה זכאית לקיזוז, לזיכוי או לפטור מהמס שהיא חייבת בו לפי פסקה זו, ויחולו על חוב המס כאמור הוראות הפקודה לעניין שומה וגבייה.

5.3. משקיע שדרש זיכוי בשל השקעה מזכה בדוחות שהוגשו על ידו, ולאחר מכן התברר שאינו זכאי לזיכוי כאמור כי חדל להתקיים תנאי מהתנאים האמורים בסעיף 2(ב) לחוק (ראה 2.2.1 לעיל), או כי סכום ההשקעה המזכה הוקטן בשל התקבולים מחברת המו"פ (ראה 2.2.2 לעיל), יודיע על כך לפקיד השומה בתוך 90 ימים מהיום שבו נודע לו על אי התקיימות התנאי או על הקטנת סכום ההשקעה כאמור. כמו כן, מוטלת עליו החובה להגיש לפקיד השומה דוח מתקן בהתאם. לא הודיע משקיע לפקיד השומה כנדרש בחוק, ונודע לפקיד השומה כי משקיע הפר את התנאים או כי לא הפחית את התקבולים מחברת המו"פ מהשקעה המזכה, יוכל פקיד השומה לבטל את הזיכוי או להקטינו.

5.4. אם פקיד השומה החליט לבטל או להקטין את הזיכוי בעקבות בדיקה עצמאית שעשה, ובלא שהחברה או המשקיע הודיעו בעצמם על הפרת התנאים או קבלת סכומים מחברת המו"פ, המשקיע יוכל לערער על החלטת פקיד השומה כפי שהיה יכול לערער אילו הייתה זו שומה, בהתאם להוראות סעיף 145 לפקודה. ואולם אם פקיד השומה תיקן את השומה בעקבות הודעת החברה או המשקיע, יראו זאת כתיקון טכני של הדוח שנעשה בידי המשקיע, וימשיכו לראות בשומה המתוקנת של המשקיע שנעשתה בהתאם לדיווח כחלק מהשומה העצמית.

6. הודעות, דיווחים וטפסים

יש לשים לב למועדים, לדיווחים ולאישורים הנדרשים הן על ידי חברת המו"פ והן על ידי המשקיע. יש לצרף את הדיווחים והאישורים לדוח המס של המשקיע ושל חברת המו"פ, לפי העניין.

להלן האישורים הנדרשים לעניין חברת מו"פ, אשר בגינם פורסמו טפסים מתאימים על ידי רשות המסים:

- 6.1 **טופס 5960** - אישור רואה החשבון של החברה על התקיימות התנאים של חברת המו"פ במועד ההשקעה.
- 6.2 **טופס 5961** - הודעה שנתית על התקיימות התנאים הממשיכים שעל חברת מו"פ לצרף לדוחות המס השנתיים שלה בכל אחת משנות המס בתקופת ההטבה.
- 6.3 **טופס 991** - הודעה שנתית של המשקיע בדבר השקעה מזכה בחברת מו"פ.

7. חילוף מניות לפי סעיף 3 להוראת השעה

7.1 כללי

בסעיף 3 להוראת השעה נקבעה הטבת מס למי שמכר מניות של חברה מועדפת בעלת מפעל טכנולוגי ובמכירה נוצר רווח הון (לרבות הכנסה שרואים אותה רווח הון בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודה), אם ביצע בסמוך למכירה השקעה בחברת מו"פ. הסעיף מאפשר למוכר כאמור דחיית מס על רווח ההון אשר היה חייב בו במכירה, בגובה השקעתו במזומן בחברת המו"פ, וזאת עד למועד מכירת מניות חברת המו"פ, ובלבד שעמד בתנאים המפורטים בסעיף. מטרת ההסדר האמור הינה לתמך משקיעים, אשר להם ניסיון בהשקעה בחברות טכנולוגיות, להשקיע בחברות מו"פ מתחילות, מתוך הנחה שמשקיעים אלה מביאים עימם ניסיון עסקי וניהולי אשר חשוב במיוחד לחברות המו"פ שמצויות בתחילת דרכן.

7.2 הגדרות

7.2.1 מכירה

כהגדרתה בסעיף 88 לפקודה, לרבות מיזוג החברה או הנפקת מניות בבורסה לניירות ערך.

7.2.2 מכירה מזכה

מכירת מניות של חברה מועדפת⁷ שהיא בעלת מפעל טכנולוגי⁸, שיום חתימת ההסכם לביצועה (בסעיף זה - יום החתימה) חל בתקופת הוראת השעה. לעניין מפעל טכנולוגי, ראה סעיפים 4.1.2 ו-4.1.3 לחוזר 09/2017.

7.2.3 השקעה מוטבת

7.2.3.1 משקיע יקבל הטבה מכוח הסעיף אם יבצע השקעה בחברת מו"פ, אחת או יותר, שעומדת בתנאי השקעה מוטבת. הגדרת השקעה מוטבת מבוססת על הגדרת השקעה מזכה סעיף 2(ב) להוראת השעה, ומתקיים לגביה האמור

⁷ **חברה מועדפת** - כהגדרת המונח בסעיף 51 לחוק עידוד.
⁸ **מפעל טכנולוגי** - כהגדרת המונח בסעיף 51כד לחוק עידוד, וסעיפים 4.1.2 - 4.1.3 לחוזר מס הכנסה 09/2017 בנושא תיקון 73.

בפסקאות (1) עד (4) של הסעיף. התנאים כאמור מפורטים בסעיף 2.2.1 לעיל בס"ק (1) עד (5).

7.2.3.2. התנאי לקבלת ההטבה הוא ביצוע השקעה מוטבת בתוך 12 חודשים ממועד מכירת המניות של החברה בעלת מפעל טכנולוגי, או בתקופה של ארבעה חודשים לפני המכירה. עם זאת, בסעיף 3(ה) להוראת השעה ניתנה סמכות לפקיד השומה, לבקשת המוכר, לאשר שתקופת 12 החודשים האמורה תתחיל מיום קבלת התשלום בפועל בעבור מכירת המניות. ההוראה תחול במכירה מזכה שבה התמורה או חלק ממנה לא שולמו למוכר בתוך 30 ימים מיום החתימה, ומטרתה להקל על מוכרים שביצעו עסקת מכירה עם תמורות עתידיות או תמורות מותנות⁹, אשר בה תזרים המזומנים מתקבל רק בחלוף זמן מיום המכירה.

7.2.4. מניות מוקצות

מניות שהוקצו למשקיע תמורת ההשקעה המוטבת. לעניין הגדרת המניות, כמפורט בס"ק (2) בסעיף 2.2.1 לעיל.

7.2.5. משקיע

ההטבה בסעיף 3 להוראת השעה ניתנת רק ליחידים.

7.3. פטור ממס בחילוף מניות

7.3.1. סעיף 3(ב) להוראת השעה מאפשר למשקיע בחישוב רווח ההון מהמכירה המזכה, לנכות מהתמורה שהתקבלה בעדה, סכום ההשקעה המוטבת. כך המשקיע יכול לדחות את המס על רווח ההון הריאלי, כולו או חלקו, עד למועד מכירת המניות המוקצות, ובלבד שיחזיק במניות המוקצות לתקופה שלא תפחת משישה חודשים ממועד ההשקעה, ואם מכר את המניות המוקצות לקרוב משפחה¹⁰ - במשך כל תקופת ההטבה, כמפורט בסעיף 2.6 לעיל.

7.3.2. בחר המשקיע לנכות את סכום ההשקעה המוטבת בהתאם להוראות סעיף 3, לעניין חישוב רווח ההון במכירת המניות המוקצות, יופחת המחיר המקורי שלהן בכל הסכום של רווח ההון הריאלי שהיה במכירה הקודמת ולא התחייב במס בשל ניכוי סכום כמפורט בסעיף קטן (ג) בידי המשקיע.

7.3.3. הסכום שרשאי משקיע לנכות מהתמורה לפי הוראות סעיף 3(ב) לעניין סך כל ההשקעות המוטבות, לא יעלה על סכום רווח ההון הריאלי שנבע למשקיע מהמכירה המזכה. סכום ההשקעה המזכה את המשקיע בניכוי הינו הסכום ששילם המשקיע במזומן בביצוע השקעה בחברת מו"פ אחת או יותר, כאשר ההשקעה בחברת מו"פ מסוימת מוגבלת לסכום של חמישה וחצי מיליון ש"ח - סכום ההשקעה המירבי. אופן החישוב של סכום ההשקעה המירבי מתבצע בדומה לחישוב הגבלת סכום ההשקעה

⁹ להרחבה ראה חוזר מס הכנסה מספר 19/2018 בנושא: עסקה למכירת זכויות בתאגיד הכוללת תמורות שיועברו למוכר במועדים עתידיים.

¹⁰ קרוב - כאמור בפסקה (1) להגדרה "קרוב" שבסעיף 88 לפקודה.

לעניין הזיכוי לפי סעיף 2 להוראת השעה, המפורט בסעיף 2.5 לעיל. דהיינו, לעניין תקרת ההשקעה המוטבת יילקח בחשבון סכום ההשקעה באותה חברת המו"פ שנדרש בגינו זיכוי לפי סעיף 2(ב).

7.3.4. בחישוב ההכנסה החייבת או רווח ההון במכירת מניות חברת מו"פ, בידי משקיע שניכה את סכום ההשקעה בהתאם להוראות סעיף 3, יופחת מהעלות או מהמחיר המקורי, לפי העניין, סכום ההשקעה שניתן בשלו ניכוי מהתמורה כאמור. אם נמכר חלק מהמניות, יופחת מהעלות או מהמחיר המקורי חלק יחסי של סכום ההשקעה כאמור, כיחס חלקן של המניות שנמכרו לכלל המניות שהוקצו למשקיע תמורת ההשקעה המוטבת.

7.3.5. הוראות סעיף 2(ו) להוראת השעה לעניין תקבולים מחברת מו"פ יחולו, בשינויים המחויבים, על חישוב סכום ההשקעה המוטב. בהתאם לכך, כל סכום שקיבל משקיע מחברת מו"פ בתקופה שממועד ההשקעה ועד תום תקופת ההטבה, במישרין או בעקיפין, יופחת מחישוב סכום ההשקעה המוטב, כך שיפחית את סכום הניכוי מהתמורה שניתן למשקיע. ההוראות מפורטות בסעיף 3.2 לעיל.

7.3.6. יחיד שבחר בהטבה בחילוף מניות, ידווח על בחירתו בטופס 1399(י) - הודעה על מכירת נכס וחישוב המס המגיע (נספח רווח הון). הודעה זו תוגש לפקיד השומה בתוך 30 ימים מיום מכירת הנכס, בהתאם להוראות סעיף 91(ד) לפקודה, וכן יש לצרפה לדוח השנתי.

8. מניעת כפל הטבות

תנאי ההשקעה המזכים בהטבה לפי סעיף 3 להוראת השעה, שמפורטים בסעיף 7.2 לעיל, דומים במהותם לתנאים בסעיף 2, המזכים את המשקיע בהטבה בעבור השקעה בחברת מו"פ. משקיע שהשקעתו בחברת מו"פ מסוימת עומדת בתנאי לקבלת ההטבה הן לפי סעיף 2 והן לפי סעיף 3, יוכל לבחור מכוח איזה סעיף ברצונו לקבל את ההטבה.

יצוין כי אין מניעה ליהנות מהטבה בעבור שחלוף מניות במימוש השקעה בחברת מו"פ, שבגינה נהנה מזיכוי במס. כך לדוגמה, אם יחיד השקיע בחברת מו"פ (חברת המו"פ הראשונה), קיבל בשל אותה ההשקעה זיכוי לפי סעיף 2, ולאחר תקופת ההטבה מכר את המניות שנרכשו ברווח, אין מניעה שיהיה זכאי לקבל את ההטבה בעבור שחלוף מניות לפי סעיף 3, אם סמוך למכירת המניות בחברת המו"פ הראשונה, רכש מניות בחברת מו"פ אחרת. מאידך, מי שבחר בהטבה של שחלוף מניות ונהנה בחישוב רווח הון ריאלי מהתמורה המופחתת בניכוי סכום ההשקעה בחברת מו"פ, לא יוכל לקבל זיכוי בעבור ההשקעה באותה חברת המו"פ.

משקיע אשר בחר בהטבה לפי אחד הסעיפים, 2 או 3, לא יוכל לחזור בו מבחירתו. יראו את הגשת הדוח, בו המשקיע דורש את ההטבה, כהודעה על הבחירה.

מובהר כי משקיע זכאי לבחור באחת מההטבות לפי סעיפים 2 ו-3 בשל כל אחת מהשקעותיו בחברות מו"פ, כל עוד אין כפל הטבות כאמור.

9. תחולה
- 9.1. לעניין השקעה מזכה בחברת מו"פ, כאמור בסעיף 2 - מסלול ההטבה יחול לגבי השקעה שבוצעה בתקופה שמיום 31/07/2023 ועד ליום 31/12/2026.
- 9.2. לעניין פטור ממס בחילוף מניות, כאמור בסעיף 3 - מסלול ההטבה יחול על מכירות שבוצעו בתקופה שמיום 31/07/2023 ועד ליום 31/12/2026.

בברכה,
רשות המסים בישראל